

Pelastuskoirien parhaimmisto koolla

PEKO SAR 2006

Pelastuskoirien SM-joukkuekatselmus

PEKO SAR 2006 järjestettiin Tikkakoskella

Luonetjärven varuskunnan alueella 22.-24.9.2006.

Ilmasotakoulun alueella ilmatkin olivat loistavat Pelastuskoirien SM-joukkuekatselmuksen ajan. Ensimmäiset sadepisarat tippuivat loppukahvituksen jälkeen, kun joukkueet lähtivät kotimatkalle. Vaatteita ei tarvinnut kuivatella ja koirakot saattoivat keskittyä suorituksiin täysin voimin.

Pelastuskoirat suorittavat normaalisti kokeet hyväksyty tai hylätty periaatteella, mutta joukkuekatselmuksessa jaetaan pisteitä erojen saavuttamiseksi. Eri tilanteita arvioidaan ja joukkueet eivät tiedä etukäteen, mitä tehtäviä tulee vastaan ja mitkä osiot arvostellaan. Ihmisen löytyminen etsinnän tuloksena on tärkeintä ja tämä painottui myös arvosteluissa.

Luonetjärven varuskunnan komendantti yliluutnantti Riku Tenhunen toimi katselmuksen suojelijana. Järjestäjänä toimi Suomen Rottweileryhdistys Keski-Suomen alaosasto ja Finnish Working Rott-

weiler Club. Ylituomarina toimi Jouko Peuhkuri, tuomareina Eija Koistinen, Matti Koistinen, Jorma Suni ja Timo Heiskanen.

Pienellä porukalla järjestäjät toteuttivat katselmuksen Vapepan (vapaaehtoinen pelastuspalvelu) toimintaperiaatteiden mukaisesti. Samaan ajankohtaan sattunut rottweilereitten kellokisa ja Finnish Workin Rottweiler Clubin koulutustilaisuudet vähensivät muutenkin vähälukuista joukkoa. Koetoimitsijana toimi Erkki Karvinen (Sry KS ao:n pelastuskoiravastava ja Vapepa-johtaja etsinnöissä). Työryhmänä toimivat Sares-pelastuskoirien koulutusryhmästä koostuneet ratames-tarit. Avustajina ja maalimiehinä toimi eri palveluskoirayhdistysten jäseniä Keski-Suomesta ja aina Kuopiosta saakka. Suuret kiitokset onnistumisesta kaikille toimijoille ja osallistuneille.

Peko Sar 2006 rakentui teeman "Lost-in Luonetjärven varuskunta" ympärille.

Kaikista tehtävistä, joita joukkueilla teetettiin maastossa, löytyy esimerkki todellisesta tilanteesta. *Joukko elämysmatkailijoita oli tehnyt pakkolaskun varuskunnan alueelle aiheuttaen lisää tuhoa. Pelastuneet hävisivät sekavassa mielentilassa alueelle.*

Päällystökerholle perustettiin Vapepan johtokeskus (joke). Varuskunnan virka-apuosasto sai yllätyshälytyksen tehtävään, johon kuului onnettomuusalueen piiritys ja vartiointi. Varuskunnan virka-apuosasto koostuu varusmiehistä ja on valmiudessa 24 h vuorokaudessa.

Havaintoja tulvi etsinnän johtokeskukseen viikonlopun aikana. Pelastuneiden ja paikallisen Sares-pelastuskoirien koulutusryhmän oli kutsuttava Suomen pelastuskoiraryhmät apuun.

Pelastuskoiraryhmiä oli alun perin ilmoitautunut kymmenen ja järjestelyt suoritettiin sen mukaisesti. Pelastuskoirien ryhmänjohtajakurssin käyneitä ryhmänjohtajia ei ollut riittävästi saatavilla, joten viisi ryhmää joutui perumaan osallistumisensa. Oulun seudulta entinen aluevastaava oli lähtenyt ryhmänjohtajaksi, mikä on hatun noston arvoinen asia. Viidellä ryhmällä, kymmenen sijaan, oli useampia tehtäviä. Se ei sinällään haitannut, vaan antoi perusteellisemman kuvan koirien ja ohjaajien tasosta. Etsintätehtävien ohella kaikilla saatiin testattua hallinta- ja ketteryysosio. Vapepan joukkojen johtamisen toimintamalli on joustava ja elää tilanteen mukaan. Muutokset saatiin joustavasti sovitettua järjestelyihin ja voimme toimia aikataulun mukaan.

Perjantaina perustettiin esikuntakompanian kentän viereen etsinnän johtopaikka (ejopa) ja majoitettiin ryhmät läheiseen metsään telttamajoitukseen.

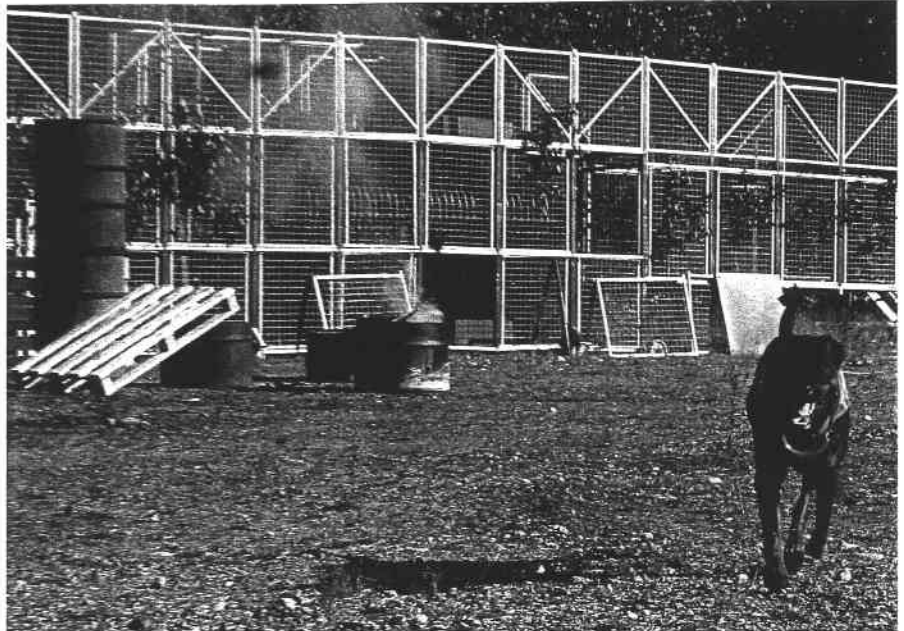

Ryhmät valmistautuivat tehtävään ja ryhmänjohtajat kutsuttiin ejopaan yksitel- len saamaan vapepa johtajalta illan teh- tävän. Ryhmän jäsenet saivat viestipääl- liköltä radiot (vhf 160 mhz:n käsiradiot, entiset poliisin ja pelastuslaitoksen taa- juudet, jotka ovat nyt valtakunnallisesti Spr:n koordinoimassa käytössä). Per- jantain tehtävien pääratamestarina toi- mi Sampo Kallunki ja tehtävälueiden ratamestareina Päivi Kinnunen ja Tuuk- ka Vaajavirta. Suunnistus- ja karttateh- tävät hoiti Mika Luostarinen, viestipääl- likkönä toimi Timo Keskinen.

Ryhmien tehtävänä oli siirtyä autopar- tiona kartalle merkattuun pisteeseen, jossa ryhmä sai lisäohjeet. Kartassa oli muitakin pisteitä merkattuna ja jos ei kuunnellut tehtävän antoa ja kirjoittanut muistiin riittävän tarkasti, oli seuraukse- na, että ryhmä saattoi jalkautua ja aloit- ta suunnistustehtävän ottamatta radiol- la yhteyttä ejopaan. Etsintätilanteissa ei saa olettaa eikä arvailla mitään, vaan on toimittava annettujen ohjeiden mukaan ja kysyttävä johdolta lisäohjeita.

Uusien havaintojen perusteella ryhmät jatkoivat autopartiointia ja antoivat johdon pyynnöstä sijainti- ja paikkatietoja johdol- le. Ryhmät saapuivat onnettomuuspaikal- le, missä auto oli ajanut tieltä ulos ja uhri tiedottomana tien laidassa. Ryhmänjoh- tajan tehtävänä oli johtaa ryhmänsä oi- keaan kohteeseen ja johtaa painelu-pu- halluselvitys uusien sääntöjen mukaan,

suorittaa avun hälyttäminen, tarkistuttaa lähipusikot ja auto. SPR antoi palautteen heti toimintapaikalla. Elvytystilanne saat- ta tulla vastaan milloin vain ajasta ja pai- kasta riippumatta. Siksi elvytystaito on erittäin hyödyllinen, ja tietoja ja taitoja on myös syytä ylläpitää. Säännöllinen har- joittelu pari kertaa vuodessa olisi erittäin suotavaa muun muassa hälytysryhmään kuuluville.

"Elvytystaitojen uusi ohjeistus tuli voi- maan tämän vuoden helmikuussa ja nyt on hyvä aika tutustua niihin ja kerrata ohjeistus. Lisätietoa löytyy Punaisen Ristin sivuilta", kertoo Mikko Salmen- kangas Punaisen Ristin Jyväskylän osaston ensiapuryhmästä.

Elvytyksen jälkeen piti antaa uuden karttajärjestelmän mukainen paikkatieto.

Seuraavaksi kenttäjohto määräsi koi- rakot kolmen lähialueen tarkastukseen onnettomuusristeyksen eri puolille. Koi- rakot suorittivat tienvarren molempien puolien tarkastukset. Ensimmäisellä alu- eella oli kävelevä henkilö sekä kaksi muuta henkilöä maastossa ja betonira- kennelmassa. Toinen alue oli aidan ja teiden välissä oleva aukkohakkuu, vesi-

tomin ympäristö sekä ilmavalvontatomi. Henkilöitä alueella oli kaksi, joista yksi oli aidan vieressä ja toinen iv-tomin en- simmäisellä tasanteella. Kolmas käytet- tävä alue oli metsäsaareke sekä raken- nusryhmä, joissa henkilöitä oli kolme, yksi maastossa, yksi perunakellarin ylä- osassa ja yksi katoksessa.

Ryhmänjohtajan tehtävänä oli pitää yhteyttä kenttäjohtoon ja johtaa ryh- määnsä radion välityksellä. Radion käyt- tö ryhmän sisäisessä tiedonkulussa ja yhteydenpito johtoon otettiin myös huomioon ryhmien arvosteluissa.

Lauantaina ryhmänjohtajat kutsuttiin jälleen ejopaan käskytykseen. Osa koi- rakoista aloitti hallinta- ja ketteryys -osi- on uusien sääntöjen mukaisesti. Rata- mestarina hallintaosiossa toimi Milla Rantamäki, tuomarina Eija Koistinen ja ratamestarina ketteryudessa toimi Jari Kinnunen, tuomarina Jouko Peuhkuri.

Samaan aikaan suoritettiin palo- alu- eella lohkojen A ja B tarkastukset. Loh- kolla A toimi ratamestarina Erkki Karvi- nen, tuomarina Timo Heiskanen, lohkol- la B ratamestarina Tia Mynttinen, tuo- marina Jorma Suni.

Onnettomuusalueen ydin eli lohko A suoritettiin pelastuslaitoksen sammutustöiden jälkeen järjestyksessä sektoreitain. Alueella oli paloja, savua ja sireenien ääntä. Punaisen Ristin ensiapuryhmä toimi pelastuslaitoksen raivausyksikön kanssa keskeisellä alueella. Lohko A:n tarkastus tapahtui kauko-ohjauksella siten, ettei ohjaaja voinut kiertää alueella. Tehtävän A jälkeen koirakko alistettiin virka-apuosastolle. Varuskunnan sotilaspoliisi antoi koirakolle tarkistettavaksi ympäröivän metsän, joka oli myös virka-apuosaston piirittämä ja vartioima.

Varuskunnan, lentopelastuksen ja pelastuslaitoksen palo- ja pelastusradalle oli lisätty esteitä ja piiloja. Koirien tarkastettavaksi oli asetettu erilaisia piiloja, joilla testattiin koiran ilmaisua ja uhrin paikannusta sekä ylhäältä alaspäin että alhaalta ylöspäin.

Sokkeloisessa häkissä oli tarkoitus pyrkiä varmistamaan uhrin sijainti (kolme kerrosta jaettuna osiin, joissa oli erisuuntaisia putkia ja esteitä). Drakenin ohjaamo oli ylhäällä maasta ja koira joutui kipeämään luiskaa pitkin ylös ja nousemaan konetta vasten nähdäkseen hyttiin. Koiralla oli myös mahdollisuus mennä ilmanottoaukon kautta koneen uumeeniin. Palaneessa matkustajakoneessa, rengaskasassa ja vajassa oli myös uhreja. Koirat tutkivat myös asuntopaloja simuloivan kontin, johon koirat hakeutuivat hyppäämällä sisälle pimeään, nokiseen, savulle haisevaan konttiin.

Ryhmänjohtajan tehtävä oli avustaa ja ohjeistaa koirakko tarkkailemalla koiran merkkauksia, liikkumista ja merkata näytön jälkeen löydetty henkilöt. Lehdistö ja katsojat aiheuttivat myös paineensa koirakon toimintaan kuten tositilanteissakin. Joissakin tapauksissa ryhmänjohtajan toiminta nousi merkittävästi asemaan yhteistyössä ohjaajan kanssa ja koirakon tuntemuksessa onnistuneeseen suoritukseen. Lohko B tarkastettiin lohko A:n ja piirittäjien välisellä alueella ja sieltä löytyi kaksi henkilöä, joilla oli eriaisteisia vammoja.

Sunnuntaina aloitettiin ejopasta uusilla tehtävillä. Maavainuusuudessa ratamestarina toimi Risto Lehtoranta, tuomarina Matti Koistinen. Ilmavainuusuudessa ratamestarina Tuukka Vaajavirta, pariarvosteluna tuomareina Timo Heiskanen ja Jorma Suni. Esine-etsinnässä ratamestarina Sampo Kallunki, tuomarina Eija Koistinen. Käskytyksessä kerrottiin ryhmänjohtajille tulevista tehtävistä. Ryhmänjohtajan tuli määrätä koirakko alueelle, jolla *havaintojen perusteella oli liikunut tai liikkuu henkilö*. (suhteellisen tuo-

kilöitä samalla alueella, ilmavainu). Koirakko *lähialueelle, josta on aiemmin löytynyt jotain ja suoritetaan alueen jälkitarkastus* (loputarkastus, uudelleen tarkastus tai lisätarkastus, esine-etsintä). Jos tehtävää ei kirjoittanut ylös, miettinyt tarkasti ja suorittanut johdolta lisäkysymyksiä tai tarkennuksia, oli vaarana sortua olettamuksiin ja arvioida tehtävään sijoitettavat koirat virheellisesti.

Pelastushakuradalta löytyi hiekkadyyniä, poteroita, metsää, suota. Henkilöitä oli kolme, joista yksi oli peitettynä 'maan alle', toinen ojassa laatikossa ja kolmas metsässä. Alueen monipuolinen kumpuileva maasto tarjosi juoksuhautoineen lukemattomia mahdollisuuksia piiloutua.

Esine-etsintä suoritettiin noin 50 x 70 m kokoisella rantaan rajoittuvalla alueella ja löydettyinä oli kolme käyttöesineitä.

Maavainuusuuteen koirakko lähti noin sata metriä pitkältä janalta, joka oli merkattu tien varteen. Koirakoille oli annettu etsintälohkot, jonka rajoja ei saanut ylittää. Työskentelysyvyys oli kaksikymmentä metriä. Jälki oli saman kaavion muotoon tehty ja noin kilometrin pituinen. Jäljellä oli

re havainto siis, yksi henkilö maastossa, maavainu). Koirakko alueelle jossa *on nähty henkilö tai henkilöitä* (ajankohta avoin, useita hen-

neljä käyttöesineitä ja jäljen lopussa takki.

Maavainuusuudessa ryhmänjohtajan tehtävänä oli olla koirakon apuna viestittäjänä ja suunnistajana.

Henkilöitä ei lopusta löytynyt, joten ilmeisesti vielä kadoksissa olevat ovat entisiä aluevastaavia, kun jäljelle oli jäänyt vain takki... ■

1. Pirkanmaan Pelastuskoirat

Ryhmänjohtaja Aki Lampinen, Minna Hildén, Minna Knuutila, Harri Kuusisto

2. Pohjois-Karjalan Pelastuskoirat

Ryhmänjohtaja Kimmo Sairanen, Pertti Karjalainen, Lea Kilpeläinen, Minna Piironen

3. Oulun Seudun Pelastuskoirat

Ryhmänjohtaja Jarmo Martiskainen, Johanna Marttila, Riitta Pääkkö
Tulokset: www.firmala.fi/~sares